

Vlaams
Parlement

stuk **2163** (2012-2013) – Nr. 1
ingediend op 21 augustus 2013 (2012-2013)

Verslagmoment over de Europese Ministerraad Landbouw van juni 2013

Verslag

namens de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
uitgebracht door mevrouw Danielle Godderis-T'Jonck

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Jos De Meyer.

Vaste leden:

de heren Lode Ceysens, Jos De Meyer, mevrouw Tinne Rombouts, de heer Jan Verfaillie;
mevrouw Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, de heer Stefaan Sintobin, mevrouw Linda Vissers;
de heren Karlos Callens, Marc Vanden Bussche;
mevrouw Els Robeyns, de heer Jurgen Vanlerberghe;
de dames Tine Eerlingen, Danielle Godderis-T'Jonck;
de heer Peter Reekmans;
de heer Dirk Peeters.

Plaatsvervangers:

de heren Robrecht Bothuyne, Jan Durnez, Marc Van de Vijver, Johan Verstreken;
de heren Pieter Huybrechts, Chris Janssens, mevrouw Marleen Van den Eynde;
mevrouw Lydia Peeters, de heer Bart Tommelein;
de heren Marcel Logist, Bart Martens;
de heer Matthias Diependaele, mevrouw Lies Jans;
mevrouw Patricia De Waele;
de heer Hermes Sanctorum.

INHOUD

1. Uiteenzetting door minister-president Kris Peeters	4
1.1. Regionale toepassing	4
1.2. Directe inkomenssteun	4
1.3. Marktmaatregelen	5
1.4. Plattelandsontwikkeling	5
1.5. Besluit	5
2. Bespreking	5

Op 27 juni 2013 besprak de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid de resultaten van het Europees akkoord over de hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB), met de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid.

1. Uiteenzetting door minister-president Kris Peeters

Minister-president *Kris Peeters* stipt aan dat er tijdens de discussie over de hervorming van het GLB een goede verstandhouding was tussen de verschillende ministers van Landbouw in België. Door de verschillende diensten werd daartoe vooraf intensief overlegd. Met een goede samenwerking kan men heel wat uit de brand slepen, beklemtoont de minister-president.

Twee jaar werd er onderhandeld om tot een akkoord te komen tussen de landbouwministers van de EU-lidstaten. Op 26 juni 2013 was er een overleg met vertegenwoordigers van het Europees Parlement. Ook die besprekingen gaan de goede kant uit. Het verschil tussen de oorspronkelijke voorstellen van de Europese Commissie en het akkoord is groot en evolueerde ten goede voor de Vlaamse land- en tuinbouwsector. Met de aandachtspunten van de resolutie van het Vlaams Parlement werd maximaal rekening gehouden (*Parl. St. Vl.Parl.* 2010-11, nr. 705). De minister-president is dan ook overwegend positief gestemd over het akkoord.

1.1. Regionale toepassing

De regionale toepassing was een belangrijk en delicaat discussiepunt. Voor het eerst heeft de Europese Commissie aanvaard dat er geen probleem is als Vlaanderen en Wallonië verschillende beleidskeuzes maken bij de uitvoering van de hervormingen. Dat is een belangrijke stap vooruit die het belang van het akkoord overstijgt, merkt de spreker op. Het werd opgenomen in een apart artikel en in een bijkomende verklaring van de Commissie. Vlaanderen heeft dit samen met het Verenigd Koninkrijk gerealiseerd, geeft de minister-president mee.

1.2. Directe inkomenssteun

Vlaanderen zal de komende jaren 1,5 miljard euro directe inkomenssteun ontvangen. Die zal meer doelgericht moeten worden ingezet. Er is ingegaan op de vraag om de landbouwsteun enkel nog naar actieve landbouwers te laten gaan. 2 percent van het budget van de eerste pijler zal kunnen worden ingezet voor jonge landbouwers. Dat was volgens de minister-president een van de Vlaamse strijdpunten. Er is in een mechanisme voorzien waardoor de middelen kunnen worden gemaximaliseerd en er bijgevolg minder onbenutte middelen zijn. Dat zal de daling van de directe steun wat kunnen milderen.

De drie vergroeningsmaatregelen (permanent grasland, teeltdiversificatie en ecologisch aandachtsgebied) blijven behouden, maar de toepassing is meer haalbaar. Permanent grasland zal beheerd kunnen worden zoals nu al de praktijk is, want Vlaanderen kent het strengste systeem van Europa. Bedrijven groter dan 10 hectare zullen voor teeltdiversificatie een inspanning moeten leveren, en inzake ecologisch focusgebied geldt hetzelfde voor bedrijven groter dan 15 hectare. Bestaande inspanningen zoals agromilieumaatregelen, groenbedekking, agroforestry en korteomloophout kunnen worden gevaloriseerd. Dat zal de bedrijven ertoe aanzetten om zich in de vergroening in te schrijven, stelt de minister-president.

Inzake de interne herverdeling van de middelen heeft de Raad de Europese Commissie en het Europees Parlement ervan kunnen overtuigen om de ambities terug te schroeven in verband met het doorvoeren van een al te drastische gelijkenschakeling van de directe inkomenssteun. De directe steun zal ook meer gericht kunnen worden ingezet en evenwichtiger worden verdeeld. Iedere landbouwer zal minimaal 60 percent van de regionale

gemiddelde directe steun per hectare moeten ontvangen. Landbouwers zullen actief bijdragen aan de EU2020-doelstellingen, zonder de rentabiliteit en de toekomst van het bedrijf in gevaar te brengen.

1.3. Marktmaatregelen

Alle sectoren zullen producentenorganisaties kunnen oprichten, en het wordt mogelijk om contracten te verplichten in alle sectoren, licht de minister-president toe. Een aantal sectoren (zuivel, suiker, runderen, kalveren en akkerbouw) zal collectief over de prijzen kunnen onderhandelen. Zo veel mogelijk in alle sectoren de marktwerking stimuleren, was een Vlaamse topprioriteit. De suikerquota zullen verdwijnen in 2017, maar ook nadien blijven een aantal goed functionerende marktinstrumenten in die sector behouden. Dat was een uitdrukkelijke Vlaamse vraag, beklemtoont de minister-president.

Een aantal nieuwe instrumenten wordt gecreëerd om te kunnen optreden bij crisissituaties en onevenwichten op de markt.

1.4. Plattelandsontwikkeling

De minister-president verduidelijkt dat in de tweede pijler wordt afgestapt van het systeem van assen en een verplichte minimumbesteding per as. Er zal meer op actieve landbouwers worden gefocust. 5 percent van de middelen zal blijvend ingezet worden voor gebiedsgerichte werking. Er kan aanspraak gemaakt worden op 275 miljoen euro op basis van de geldende verdeelsleutel. In het plattelandsprogramma moet minstens 30 percent van de Europese middelen worden ingezet voor maatregelen inzake leefmilieu en klimaat. Deze middelen mogen worden besteed aan agromilieumaatregelen, biologische landbouw en investeringssteun gericht op leefmilieu en klimaatacties. Er zijn ook heel wat nieuwe maatregelen zoals risicobeheer, samenwerking enzovoort, vat de minister-president samen.

1.5. Besluit

De minister-president hoopt dat de commissie zijn analyse kan bijtreden dat er rekening werd gehouden met de Vlaamse verzuchtingen. Een aantal zaken moet nog verder worden geconcretiseerd. De administratie is daar volop mee bezig. Dat hangt samen met het Meerjarig Financieel Kader. De onderhandelingen daarover zijn nog niet afgerond, dus de vraag blijft of er een extra enveloppe voor plattelandsbeleid aan toegevoegd is of niet. De premier werd daarover aangeschreven, maar er bestaat onduidelijkheid over. De minister-president hoopt daar snel definitief uitsluitsel over te krijgen.

2. Bespreking

Mevrouw *Tine Eerlingen* beaamt dat er inderdaad heel wat positieve punten in het akkoord zijn opgenomen, zoals de regionale toepassing. Wat de marktmaatregelen betreft, acht het lid het belangrijk dat er afspraken kunnen worden gemaakt waardoor de landbouwers een eerlijker prijs kunnen krijgen.

De definitie van actieve landbouwer zal nog verder uitgewerkt worden. Mevrouw Eerlingen meent dat er nu al een aantal categorieën worden uitgesloten en dat de lidstaten dit verder zelf zouden mogen invullen. Is dat een goede basis en kan daarmee een goed kader worden uitgewerkt, zodat ook de landbouwers die verbreden nog als actieve landbouwers worden beschouwd?

Bij de vergroening was het de bedoeling om tot meer biodiversiteit te komen. Er zijn een aantal bijkomende mogelijkheden, zodat ook de Vlaamse landbouwers op de vergroening kunnen inspelen. Bij de uitwerking van de maatregelen moet er volgens de spreker voldoende aandacht blijven voor de oorspronkelijke doelstelling. Als er bijvoorbeeld agro-

milieumaatregelen zijn, dan moeten er voldoende natuurlijke elementen zijn om resultaat te boeken op het gebied van biodiversiteit. Groenbedekkers zijn bijvoorbeeld goed als maatregel voor het leefmilieu, maar geven niet onmiddellijk een verbetering van de biodiversiteit.

De heer *Jos De Meyer* vindt dat er in het gemeenschappelijk landbouwbeleid een enorme weg is afgelegd als men het resultaat vergelijkt met de oorspronkelijke teksten. Hij wil daarom de minister en zijn medewerkers feliciteren met het behaalde resultaat. Er is wel nog een hele weg te gaan bij de verdere uitwerking van het akkoord. Over een aantal punten is het lid heel tevreden.

Er werd vanuit het parlement en de sector altijd gevraagd naar maximale flexibiliteit en meer haalbare doelstellingen op het gebied van interne convergentie en vergroening. De bijzondere aandacht voor jongeren in de landbouwsector is een goed resultaat. Dat geldt ook voor het versterken van de producenten- en brancheorganisaties. De jarenlange vraag van Vlaanderen en Wallonië om eigen beleidskeuzes te kunnen maken op regionaal niveau is ingewilligd. De ruime mogelijkheden voor plattelandsontwikkeling die gecreëerd worden en behouden blijven, met bijzondere aandacht voor de producenten, zijn positief.

Deze hervormingen zullen geleidelijk worden ingevoerd. De administratieve vereenvoudiging die ermee gepaard zou moeten gaan, zal nog heel wat tijd vergen. De landbouworganisaties zijn gematigd positief, stelt de heer De Meyer. Maar er is een sterke vraag naar overleg en betrokkenheid bij de implementatie van de maatregelen. Op welke wijze zal de minister dat overleg organiseren? Wat kan de rol van het Vlaams Parlement en de commissie daarin zijn?

Minister-president *Kris Peeters* is tevreden dat de commissie het resultaat positief beoordeelt. De resolutie en de opvolging ervan heeft daar zeker toe bijgedragen. Dit resultaat is het werk van velen, onderstreept de minister-president. Over de uitvoering zal nog worden overlegd. Er werden al een aantal vergaderingen gepland. Er is nu een politiek akkoord in de Raad en met het Europees Parlement. Dat moet wel nog in wetteksten worden gegoten en gepubliceerd, en er moeten nog een aantal uitvoeringsbepalingen worden opgesteld. Deze worden tegen het najaar verwacht. De maatregelen in verband met de directe inkomenssteun zullen op 1 januari 2015 in werking treden, de andere bepalingen op 1 januari 2014.

De lidstaten zullen de bepaling van het begrip actieve landbouwer nog verder kunnen fixeren. Het kan volgens de spreker vanuit deze commissie nog worden opgevolgd.

Het is de bedoeling dat de maatregelen in verband met de vergroening effect zullen hebben op het leefmilieu. Europa zal dat van zeer nabij opvolgen. De grote zorg bij de vergroeningsmaatregelen was altijd dat ze kunnen worden toegepast in Vlaanderen, dat een intensieve landbouw en een beperkte oppervlakte heeft, en dat de toepassing de rentabiliteit van de landbouwbedrijven niet in gevaar brengt.

Mevrouw *Tine Eerlingen* gaat akkoord dat er geen maatregelen aan landbouwers moeten worden opgelegd die niet haalbaar zijn. Er moet wel voldoende rekening mee worden gehouden dat de maatregelen die wel worden genomen, bijdragen tot de biodiversiteit.

Jos DE MEYER,
voorzitter

Danielle GODDERIS-T'JONCK,
verslaggever

